

Tema låsbräken

Detta nummer av Trollius är till största delen ägnat åt de säregna små låsbräkenväxterna.

Själv närde jag under många år en febrig längtan efter att få se en vanlig låsbräken. Först efter åratals botaniserande blev jag bönhörd. Mina första låsbräknar stod på banvallen vid Skattungbyn i Orsa. De var just så där påtagliga men ändå undflyende som de brukar. Mer än några andra växter förefaller de omge sig med ett privatliv och de verkar trivas riktigt bra bara tillsammans med sina närmaste släktingar. Man känner hur man stör dem då man petar på dem och att plocka en låsbräken ger mig samma olustkänsla som då jag råkat slå ihjäl en spindel.

Jag vet inte vad som är vad i dessa högst subjektiva reaktioner. Det viktiga är att mötet uppstår. Att beröringsytan finns, som tillåter känslan att fördjupas. Utan personliga relationer till växter och djur är det svårt att engagera sig med tillräcklig kraft. Men att lämna ut sig i möten med den levande naturen är också att lämna ut sig till en oerhörd sorg. Sorgen över de oåterkalleliga förändringarna och den storskaliga hemlösheten.

Allt färre växter spelar idag en roll i vårt dagliga medvetande. Ytterst få dalkullor torde i år ha plockat guckugräs för att få sin själs älskade. Dagens vardagsliv fordrar helt andra mytologiska finesser än ängsblommor. Och därigenom har också vi spelat ut vår roll som bundsförvanter. Varför skulle vi hålla landskapet öppet, när vi inte behöver det? För några små ormbunkars skull???

Undra på att låsbräknarna förefaller något reserverade där de står i banvallsgruset.

Tomas

